

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobkyně

Mgr. S. K.

zastoupena advokátem JUDr. Tomášem Pezlem,
se sídlem Praha 2, Oldřichova 23

proti

žalované

Univerzita Karlova,

se sídlem Praha 1, Ovocný trh 560/5

v řízení o žalobě proti rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy ze dne 22. 11. 2015,
č.j. UKRUK/2428/2015,

takto:

I. Žaloba **s e z a m í t á.**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 7. 2. 2016 domáhá zrušení rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy ze dne 22. 11. 2015 č. j. UKRUK/2428/2015. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto přezkoumání rozhodnutí děkanky Filosofické fakulty ze dne 22. 12. 2014, č. j. 2014UKFF07461, kterým bylo žalobkyni ukončeno doktorské studium pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu podle Studijního a zkušebního řádu, spočívajícím v řádném neukončení studia do konce maximální doby studia.
2. Žalobkyně studovala na Filosofické fakultě University Karlovy v Praze v doktorském studijním programu, v jehož rámci předložila k obhajobě doktorskou práci na téma „Možnosti využití funkčních analýz kamenné štípané industrie v archeologii“. Dne 24. 9. 2013 se konala obhajoba této práce, kdy zkušební komise předloženou práci a obhajobu ohodnotila stupněm „neprospěla“, a to i přes to, že oponentské posudky práci k obhajobě doporučily být s výhradami. Následně pak bylo žalobkyni rozhodnutím děkana ze dne 29. 10. 2013 ukončeno studium z důvodu překročení maximální délky studia. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím rektora ze dne 12. 5. 2014 na základě žádosti žalobkyně o přezkum. Dne 23. 9. 2014 proběhla nová obhajoba, která byla hodnocena stupněm „neprospěla“, a komise navrhla neudělit titul doktor (Ph. D.).

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalované

3. Žalobkyně se svou žalobou domáhala zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobkyně namítala nesprávnost rozhodnutí rektora UK a nepravdivost jeho tvrzení, když tento nezohlednil okolnosti, které vedly k vydání rozhodnutí, ačkoliv jimi došlo k porušení práva žalobkyně na spravedlivé a objektivní podmínky pro obhájení dizertační práce. Namítala nezákonnost tohoto rozhodnutí, které označila za překvapivé, neodůvodněné a věcně nesprávné.
4. Rozhodnutí jako takové nebylo učiněno po zvážení všech okolností a nebylo vydáno s plným seznámením se skutkovým stavem. Je z něj patrné, že se rektor nikterak již nechtěl případem dále zabývat a proto zvolil postup zcela formální. Rozhodnutí se již pouze okrajově zabývá námitkami žalobkyně, kdy tyto odmítá, zejména na základě formalistického posouzení věci, kdy se nijak již nezabývá tím, zda některé formálně správné úkony nevedou ve své příčinné souvislosti k upření práva žalobkyně. Teze vyjádřené v rozhodnutí, že se žalobkyně v podstatě domáhá udělení svého titulu, ačkoliv není výslovně vyřčena, je chybná.
5. Rektor se v napadeném rozhodnutí odmítl zabývat problematikou obhajoby dizertační práce, ale zaměřil se primárně a zásadně na přezkum rozhodnutí děkanky po jeho formální stránce zejména ve vztahu mezi výrokem a odůvodněním. Vzhledem k tomu, že žalobkyně stejně postupovala i v předchozím případě, kdy se rektor zabýval i náležitostmi obhajoby a na základě jejich nedostatků jejímu návrhu vyhověl, postrádá současný postup rektora logiku a rovněž tím bylo narušeno legitimní očekávání žalobkyně.
6. Žalobkyně uplatnila námitky proti přípravě a průběhu obhajoby, proti jmenování komise a oponentů. Žalobkyně má za to, že vzhledem k tomu, že se jediný externí člen komise

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

z jednání záhy omluvil, faktické složení zkušební komise bylo v rozporu s ust. čl. 16 Studijního a zkušebního řádu FF UK z 8. 7. 1999, jelikož v komisi nebyla ani jedna osoba, která není členem akademické obce FF UK, a to i přesto, že fakultě tato skutečnost byla dopředu známa a nejednalo se o náhlou indispozici daného člena, ale o člena komise, který byl omluven s dostatečným časovým předstihem.

7. Žalobkyně dále namítá, že žalovaná si měla vybrat jeden ze dvou možných a rektorem i předpokládaných postupů, tj. buď měla ponechat stejné osoby a obsazení a zároveň zhojit procesní vady, nebo měla ustanovit úplně novou komisi a úplně nové oponenty, což by bylo bezpochyby řešení transparentnější a poskytující větší záruky o nezávislosti a nepodjatosti komise i oponentů. V této otázce není rozhodnutí oborové rady ani děkanky nijak odůvodněno, ani to nebylo odůvodněno v rozhodnutí o ukončení studia ani v rozhodnutí o zamítnutí stížnosti, ani to žalobkyni nebylo odůvodněno ani prokazatelně vysvětleno při obhajobě práce. K výměně oponenta došlo za situace, kdy se jednalo o novou obhajobu téže práce, bez toho, aby u ní nastala jakákoliv změna. Postup fakulty při sestavení komise, stejně jako vyřazení oponenta, který měl kladný názor na dizertační práci a jeho nahrazení jiným oponentem, bez toho, aby se jednalo, alespoň o třetí posudek, lze považovat za zcela neadekvátní, odporující studijním předpisům a ve světle dalších okolností za jednoznačně podjatý, také je zřejmým obcházením rozhodnutí rektora v dané věci.
8. Žalobkyně dále namítla řadu pochybení před obhajobou a v průběhu obhajoby – zcela špatně vypracovaná pozvánka, vedení obhajoby jako druhý pokus, ačkoliv se jednalo o pokus první, účelová redakce zápisu z obhajoby (popis citového zabarvení vystoupení žalobkyně, chybějící vyjádření předsedy komise a komise k námitkám žalobkyně ohledně oponentky atd.), nepřipustění vystoupení odborníka z praxe, tajné hlasování, ačkoliv mělo být hlasováno veřejně - i po obhajobě - zápis nebyl publikován ve lhůtě k tomu určené opatřením děkana, neochota komunikovat se žalobkyní ze strany děkanky a to před i po obhajobě, a doporučení školitele žalobkyně, aby studium ukončila a podala si novou přihlášku, ačkoliv v průběhu studia nevznese k její práci jedinou výtku.
9. Žalobkyně dále namítala, že rozhodnutí děkanky FF je věcně nesprávné, jelikož porušuje její právo na spravedlivý proces v rámci obhajoby, a také nezákonné, neboť nesplňuje náležitosti § 68 odst. 3 zákona o vysokých školách, neboť není náležitě odůvodněno. Žalobkyně proto navrhla zrušení i tohoto rozhodnutí.
10. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 30. 3. 2016 navrhla žalobu zamítnout s tím, že subjektivní veřejné právo žalobkyně na to, aby obhajoba disertační práce proběhla za podmínek stanovených studijním a zkušebním řádem a zákonem o vysokých školách, bylo respektováno a povinnost univerzity, resp. FF dodržet stanovené podmínky byla naplněna. V daném případě nebyla zjištěna žádná pochybení, která by měla za následek porušení práv žalobkyně. Tvrzení žalobkyně jsou účelová. Žalobkyně mohla konat obhajobu disertační práce v řádném termínu i po uplynutí maximální doby studia, neboť řádný termín obhajoby disertační práce konaný v rámci maximální doby studia byl stížen vážnými procesními vadami. S ohledem na skutečnost, že obhajoba disertační práce byla klasifikována „neprospěla“ a žalobkyně nemá již s ohledem na uplynutí maximální doby studia možnost obhajovat disertační práci v náhradním termínu, jsou naplněny důvody pro ukončení studia žalobkyně.

11. Dále uvedla, že proti předchozímu řízení o ukončení studia žalobkyně byla situace při vydání napadeného rozhodnutí odlišná, neboť vydání napadeného rozhodnutí předcházelo vydání pravomocného rozhodnutí děkanky o přezkoumání průběhu obhajoby. Námitky vůči obhajobě byly vypořádány v tomto rozhodnutí, proti kterému žalobkyně žalobu nepodala. Námitka nezákonnosti napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatečném odůvodnění tedy není důvodná. Napadené rozhodnutí rovněž neobsahuje tezi, že se žalobkyně v podstatě domáhá udělení svého titulu.
12. Děkanka rovněž respektovala právní stanovisko rektora uvedené v předchozím rozhodnutí rektora. Rovněž žalobou napadené rozhodnutí děkanky o ukončení studia je řádně odůvodněno a žalobkyně se mylně domnívá, že v tomto rozhodnutí by měly být obsaženy i další podrobné údaje týkající se obhajoby disertační práce a s ní souvisejících úkonů činěných ze strany FF. V předchozím rozhodnutí rektora ohledně jmenování komise a oponentů byl pouze nastíněn možný postup, v případě žalobkyně byla zvolena jiná varianta, která je také v souladu s předpisy. Není podmínkou konání obhajoby disertační práce to, že bez přítomnosti člena mimo akademickou obec nelze obhajobu konat. Rovněž tak zápis z obhajoby je dostatečně podrobný a objektivně odpovídá průběhu obhajoby, ostatně ani žalobkyně po jeho zveřejnění nepožádala o jeho opravu či úpravu. Rozhodnutí zkušební komise nespadá mezi rozhodnutí o právech studenta a nemusí být tedy odůvodněno, komise nicméně důvody klasifikace žalobkyni sdělila (chybějící analytická část disertační práce a nenaplnění zadání práce, což koresponduje se závěry oponentských posudků a posudku školitele). Hlasování komise ohledně klasifikace je neveřejné, jelikož podle Studijního a zkušebního řádu jsou veřejné pouze průběh a vyhlášení výsledků obhajoby.
13. Co se týče nepřipuštění vystoupení Ing. P. v rámci obhajoby, uvedla, že obhajoba je sice veřejná, veřejnost nicméně musí respektovat pokyny komise. Obhajoba je zásadně ústní zkouškou navazující na zpracování disertační práce a je nepřipustné, aby na obhajobě studenta vystupovaly jiné osoby. Ve veřejném právu je dovoleno pouze to, co je upraveno a nikoliv vše, co není zakázáno.
14. Posudek PhDr. H. splňuje základní zadání, zabývá se věcnou obsahovou stránkou a je v souladu se závěry školitele o druhého oponenta.
15. Pokud jde o termín, v němž se konala požadovaná schůzka s děkankou a včasnost reakce předsedy oborové rady, je třeba zdůraznit, že v daném případě nešlo o vyřízení celé záležitosti „co nejmírněji“, jak se mylně domnívá žalobkyně, jelikož student nemá právo zasahovat do jmenování komise ani do ustanovení oponentů, což je povinností děkanky a komise. Postup děkanky i předsedy oborové rady je tedy v souladu s předpisy.

III.

Obsah správního spisu

16. Rozhodnutím děkana ze dne 1. 7. 2005, č. j. 349 byla žalobkyně přijata k prezenčnímu studiu doktorského studijního programu Historické vědy oboru Pravěká a raně středověká archeologie na Univerzitu Karlovu v Praze, Filozofickou fakultu, s tím, že školitelem bude doc. PhDr. M. Po., CSc. Rozhodnutím děkana ze dne 13. 11. 2006, č. j. 1344/A, jí bylo přiznáno účelové stipendium.

17. Žalobkyni bylo rozhodnutím proděkana pro vědu ze dne 26. 9. 2008, č. j. 3129/A, povoleno přestoupit z prezenční do kombinované formy studia.
18. Žalobkyně prospěla dne 30. 3. 2006, 28. 8. 2006, 3. 7. 2007, 9. 7. 2007, 19. 6. 2008, 20. 6. 2008, v atestacích v DS (viz protokoly o atestaci). Žalobkyně byla oborovou radou hodnocena za rok 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012 tak, že plnila individuální studijní plán a bylo navrženo pokračování studia (viz hodnocení doktorského studia za příslušný akademický rok). Žalobkyně prospěla u státní doktorské zkoušky konané dne 10. 9. 2008 (viz zápis). Žalobkyně byla oborovou radou dne 25. 9. 2013 hodnocena za rok 2012/2013 tak, že neplnila povinnosti individuálního studijního plánu a bylo navrženo ukončení studia.
19. Součástí spisu žalované je i doktorská práce na téma „Možnosti využití funkčních analýz kamenné štípané industrie v archeologii“, kterou však soudu nepřísluší nikterak hodnotit.
20. Dne 24. 9. 2013 se konala obhajoba této disertační práce, kdy zkušební komise, kterou jmenoval dne 23. 5. 2013 děkan FF, ve složení: předseda prof. S., členové prof. K., prof. P., prof. S., doc. K., doc. P. a doc. J. předloženou práci a obhajobu zhodnotila stupněm „neprospěla“ (viz zápis a jmenování komise). Posudek školitele uvádí, že práce splnila částečně zadání. Oponentský posudek Mgr. K. práci k obhajobě doporučil s výhradami. Oponentský posudek prof. P. práci doporučil k obhajobě s tím, že zcela určitě splňuje náležitosti disertačních prací.
21. Žalobkyně podala dne 30. 9. 2013 žádost o umožnění řádného dokončení studia resp. o umožnění obhajoby. Dopisem proděkana pro vědu a výzkum ze dne 29. 10. 2013, č. j. 2013FF008339, byla žalobkyně informována o možnosti podat žádost o přezkum rozhodnutí o ukončení jejího studia s tím, že v tuto chvíli není dána legislativní možnost pro opakované konání obhajoby. Rozhodnutím děkana FF ze dne 29. 10. 2013, č. j. 2013FF006913, jí bylo ukončeno studium z důvodu neukončení studia do konce maximální doby studia.
22. Žalobkyně podala dne 7. 1. 2014 návrh na přezkoumání rozhodnutí děkana ze dne 29. 10. 2013, ve kterém mimo jiné namítala rozpor průběhu obhajoby její disertační práce s předpisy (zkrácení času na prezentaci na 5 min, neúplný záznam týkající se jejich odpovědí na výtky ze strany školitele i oponentů).
23. Rozhodnutím rektora UK ze dne 12. 5. 2014, č. j. UKRK-2428/2014/III, bylo konstatováno, že obhajoba disertační práce Mgr. S. K. „Možnosti využití funkčních analýz kamenné štípané industrie v archeologii“ konaná dne 24. 9. 2013 je neplatná z důvodu, že ani jmenování předsedy komise ani členů komise ani ustanovení oponentů nebylo v souladu s předpisy a nařídil její nové konání. Námitky žalobkyně vyhodnotil jako nedůvodné nebo irrelevantní. Současně zrušil rozhodnutí děkana FF ze dne 29. 10. 2013, č. j. 2013FF006913, o ukončení studia žalobkyně. Konstatoval, že podle § 68 odst. 5 zákona o vysokých školách je nutno přijmout taková opatření, aby práva studentky byla obnovena. Děkan FF uložil:
 - Neprodleně zajistit změnu individuálního studijního plánu studentky tak, že studentka má právo obhájit disertační práci v takové podobě, v jaké byla obhajována při neplatné obhajobě, mimo maximální dobu studia, a to nejpozději do 30. 9. 2014.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

- V souladu s platným a účinným universitním studijním a zkušebním řádem po projednání v oborové radě jmenovat předsedu a členy komise pro obhajobu disertační práce studentky a stanovit nový řádný termín obhajoby disertační práce tak, aby disertační práce mohla být obhájena nejpozději do 30. 9. 2014.
 - V daném případě nic nebrání tomu, aby komise pro obhajobu měla stejné složení. Taková komise pak může ustanovit i tytéž oponenty. Posudek školitele zůstává stejný. Pokud budou jmenováni i titíž oponenti, mohou předložit tytéž posudky. K obhajobě disertační práce se studentka musí přihlásit.
 - Vzhledem k tomu, že FF má obsaženu procesní úpravu týkající se obhajoby disertační práce i v řadě opatření děkana, je nutné, aby byla dodržena i ustanovení těchto opatření.
 - Zápis z obhajoby disertační práce bude vyhotoven tak, aby podal informace o přesném objektivním průběhu obhajoby (konkrétní námítky, odpovědi studenta na dotazy, zda byly odpovědi dostatečné či nikoliv atd.).
 - Není zřejmé, jaký je název studijního oboru, který studentka studuje. Ve studijním spise a v dostupných evidencích jsou uvedeny názvy studijního oboru Pravěká a středověká archeologie nebo Pravěká a raně středověká archeologie. Děkanke FF se ukládá, aby prověřila a určila, jaký je název studijního oboru, který studentka studuje.
24. Žalobkyně se dne 6. 6. 2014 přihlásila k obhajobě disertační práce. Dne 19. 6. 2014 byla děkankou FF po projednání v oborové radě jmenovaná komise ve složení: předseda komise prof. S., členové prof. K., prof. P., prof. So., doc. K., Doc. P. a doc. P. Dne 24. 6. 2014 byli předsedou komise ustanoveni oponenti disertační práce: Mgr. K. a nově PhDr. H., která ve svém posudku ze dne 6. 8. 2014 práci nedoporučila k obhajobě. Dne 30. 6. 2014 byl děkankou FF změněn individuální studijní plán tak, že obhajoba disertační práce žalobkyně proběhne nejpozději do 30. 9. 2014. Dopisem ze dne 29. 8. 2014 se prof. P. z obhajoby omluvil. Dopisem ze dne 10. 9. 2014 se žalobkyně obrátila na Radu garantů s žádostí o stanovisko a návrh řešení nastalé situace a to hlavně s ohledem na výměnu oponentů.
25. Dne 23. 9. 2014 se konala obhajoba disertační práce žalobkyně s tím, že přítomen nebyl prof. P. a doc. K. (viz presenční listina) a nesouhlasilo všech pět přítomných členů komise (viz hlasovací listina a zápis o tajném hlasování). O obhajobě byl pořízen obsáhlý zápis PhDr. B. a Ph.D. V.
26. Rozhodnutím děkanky ze dne 22. 12. 2014, č. j. 2014UKFF07461, bylo studentce ukončeno studium z důvodu nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu, spočívajícím v řádném neukončení studia do konce maximální doby studia.
27. Žalobkyně požádala dopisem ze dne 6. 1. 2015 o přezkum obhajoby doktorské práce, kterému nebylo rozhodnutím děkanky ze dne 20. 2. 2015, č. j. 2015UKFF01293, vyhověno.
28. Žalobou napadeným rozhodnutím rektora UK v Praze byla žádost žalobkyně o přezkoumání rozhodnutí děkanky zamítnuta a rozhodnutí děkanky bylo potvrzeno. Rektor se v rozhodnutí vyjádřil ke všem námitkám žalobkyně.

29. V VII. úplném znění Studijního a zkušebního řádu Univerzity Karlovy v Praze ze dne 11. června 2005 (dále jen „Studijní řád“) se v čl. 10 nazvaném „Disertační práce, státní odborná zkouška“ v bodě 1. uvádí: *Státní doktorská zkouška se koná před komisí pro státní odbornou zkoušku. Bod 3. Předsedu a členy zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku po projednání v oborové radě jmenuje děkan fakulty z profesorů, docentů a odborníků schválených vědeckou radou fakulty. Předseda je členem zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku, členem je zpravidla i školitel, alespoň jeden člen není členem akademické obce fakulty. Další členy zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku může jmenovat ministerstvo. Bod 4. věta za středníkem: počet přítomných členů při konání státní doktorské zkoušky nesmí být menší než tři. Bod 5. věta první: Státní doktorská zkouška se klasifikuje „prospěl/a“ – „neprospěl/a“ a lze ji opakovat jen jednou. Bod 8. věta první a poslední. Pro jmenování předsedy a členů komise pro obhajobu disertační práce platí ustanovení odstavců 1 až 7 obdobně. Pokud komise pro obhajobu disertační práce stanovila klasifikaci „neprospěl/a“, určí, zda je nutné práci přepracovat nebo doplnit; opakování obhajoby je možné nejdříve za šest měsíců.*

IV.

Posouzení žaloby

30. Městský soud v Praze (dále též jen „městský soud“) rozhodl o věci rozsudkem dne 25. 4. 2016, č. j. 8 A 23/2016-43, tak, že předmětné rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a to z důvodu, že jednání komise se nezúčastnil jediný člen komise mimo akademickou obec fakulty, což je v rozporu se smyslem a účelem Studijního řádu, dále z důvodu, že se napadené rozhodnutí nijak nevypořádalo s námitkou, že nově jmenovaná oponentka je odborníkem v jiném oboru – není archeoložkou ale antropoložkou a z důvodu neveřejnosti hlasování komise.
31. Rozsudek byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále též jen „NSS“) ze dne 31. 1. 2018, č. j. 6 As 166/2017-83, jelikož se tento neztotožnil se závěry městského soudu. NSS uzavřel, že neúčast jediného externího člena komise při obhajobě je v souladu se Studijním a zkušebním řádem a také, že nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, resp. na správnost průběhu a i výsledku obhajoby disertační práce, jelikož dalších 5 členů hlasovalo pro „neprospěla“. Rovněž tak se neztotožnil se závěrem městského soudu ohledně nevypořádání se s námitkou ohledně odbornosti oponentky, jelikož s touto námitkou se vypořádal předseda komise již při obhajobě a v žalobě žalobkyně nenapadala její odbornost, ale relevanci samotného posudku nové oponentky. NSS rovněž dospěl k závěru, že pokud bylo hlasování komise neveřejné, dělo se tak zcela v souladu se zákonem o vysokých školách, který stanoví, že pouze průběh obhajoby disertační práce a vyhlášení výsledků jsou veřejné.
32. Městský soud proto opětovně rozhodoval o věci jsa vázán právním názorem NSS a rozsudkem ze dne 24. 5. 2018, č. j. 8 A 23/2016-91, a napadené rozhodnutí opětovně zrušil z důvodu, že žalovaná přesto, že vůči žalobkyni postupovala v souladu se zákonnou úpravou obhajoby disertační práce, dopustila se vůči ní řady kroků, které odporují principům dobré správy. Rozhodnutí o ukončení studia bylo vydáno v rozporu s principy vhodnosti a přiměřenosti, žalovaná nevzala v úvahu oprávněné očekávání žalobkyně, že obhajoba bude vedena férově a rovněž nerespektovala veřejný zájem na získání odpovídající profesní kvalifikace a přípravy pro výzkumnou práci a další náročné odborné činnosti žalobkyně.

33. Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 6. 3. 2019, č. j. 6 As 251/2018-42, rozsudek městského soudu ze dne 24. 5. 2018 opětovně zrušil s odůvodněním, že žalované „nelze vytýkat, že její kroky žalobkyni poškodily, jestliže dodržela všechna stanovená pravidla, a pokud zároveň není prokázáno, že její postup, byť v souladu se zákonem o vysokých školách a vnitřními předpisy, mířil k tomu, aby žalobkyně neměla objektivní podmínky pro obhajobu disertační práce. Žádné uvedené kroky stěžovatelky (výměna oponenta, neúčast externího člena komise) však nemohly způsobit bez dalšího nespravedlnost obhajoby a nebylo prokázáno, že by stěžovatelka připravovala obhajobu tak, aby žalobkyně svou práci neobhájila, jak žalobkyně naznačuje. Takový cíl stěžovatelky z ničeho objektivně neplyne“. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „lze shrnout, že městský soud pod rouškou obecných proklamací o principech dobré správy a právu na vzdělání zastírá, že napadené rozhodnutí zrušil pro totožná „pochybení“, jaká vytýkal stěžovatelce již v předchozím rozhodnutí, a rozhodl tak v rozporu se závazným názorem Nejvyššího správního soudu.“
34. Městský soud následně ve věci rozhodl znovu, a to rozsudkem ze dne 14. 6. 2019, č. j. 8 A 23/2016-142, a napadené rozhodnutí opětovně zrušil s tím, že nad rámec toho, k čemu se v minulosti vyjádřil Nejvyšší správní soud, posoudil zákonnost průběhu obhajoby disertační práce. Dospěl přitom k závěru, že komise pro novou obhajobu byla obsazena nezákonně. Jednalo se totiž o případ nové obhajoby poté, co byla předchozí obhajoba zneplatněna rozhodnutím rektora v přezkumném řízení. Při absenci úpravy nové obhajoby ve Studijním a zkušebním řádu žalované, který upravuje pouze opakování obhajoby, hledal městský soud v právním řádu právní úpravu nejbližší dané situaci. Za takovou úpravu považoval přezkoušení žáka střední školy, resp. základní školy, dle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, obsaženou v jeho § 69 odst. 9, resp. § 53. Městský soud tak dospěl k závěru, že komise pro opakovanou obhajobu měla být složená z jiných členů, než ze kterých byla složena původní komise. Rozhodování komise ve stejném složení bylo dle názoru městského soudu rovněž v rozporu s ust. § 7 odst. 1 a § 14 odst. 1 a odst. 6 správního řádu.
35. Rozsudek městského soudu následně žalovaná úspěšně napadla kasační stížností u Nejvyššího správního soudu. Ten se ve svém rozsudku ze dne 24. 9. 2019, č. j. 4 As 311/2019-35, neztotožnil se závěry městského soudu a konstatoval, že analogická aplikace úpravy přezkoušení žáka střední či základní školy podle školského zákona není v dané věci případná. Na rozdíl od tohoto institutu totiž nová obhajoba (po prohlášení původní obhajoby za neplatnou) slouží k zajištění „možnosti obhajovat disertační práci v rámci bezvadného a férového procesu, nikoliv k revizi hodnocení doktoranda, zatímco při přezkoušení žáků základních a vysokých škol je cílem tohoto institutu právě přezkoumání výsledku studia“ (bod 22 rozsudku). Nejvyšší správní soud dále konstatoval: „Stěžovatelka [žalovaná] správně dovozuje, že při jmenování členů komise pro obhajobu disertační práce poté, co byla první obhajoba prohlášena za neplatnou, se postupuje stejně jako v případě konání první obhajoby. Byť studijní a zkušební řád UK výslovně nestanoví, jak se má postupovat v tomto případě, je zcela logické, že při absenci zvláštní úpravy pro takto specifickou situaci, se použije stejná úprava jako pro konání každé jiné řádné obhajoby. Pokud má být konána obhajoba znovu, protože první byla zatížena procesní vadou, pro niž byla zneplatněna, jedná se v podstatě o obhajobu řádnou“ (bod 23 rozsudku). Podle Nejvyššího správního soudu se na proces zkoušení na vysokých školách subsidiárně použijí obecná pravidla správního řízení, mezi něž patří i pravidla o podjatosti úředních osob. Ta přitom nevylučují, aby po zrušení rozhodnutí správního orgánu rozhodovaly znovu v téže věci tytéž úřední osoby. Stejně tak není nutné, aby složení zkušební komise bylo pro novou obhajobu (kompletně) obměněno.

36. Městský soud při opětovném rozhodnutí o věci vycházel v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu s tím, je v souladu s § 110 odst. 4 s.ř.s. vázán právními názory vyslovenými Nejvyšším správním soudem ve zrušovacích rozhodnutích. Nejvyšší správní soud ve svém posledním rozhodnutí konstatoval, že: „není dalšího prostoru k tomu, aby městský soud na základě uplatněných žalobních bodů a v nich uvedené argumentaci žalobkyně shledal jakékoliv procesní vady či neférovost procesu. Tyto námitky žalobkyně již byly komplexně vypořádány a vyvráceny buď v předchozích rozsudcích městského soudu, nebo v rozsudcích Nejvyššího správního soudu“.
37. Podle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkoumá napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí. Byl-li závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost, není-li jím sám vázán a neumožňuje-li tento zákon žalobci napadnout takový úkon samostatnou žalobou ve správním řízení.
38. V souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s., rozhodl městský soud věc bez jednání, neboť žalobkyně s takovým postupem dne 22. října 2019 souhlasila a žalovaná se ve stanovené lhůtě nevyjádřila k výzvě soudu a má se tedy za to, že s takovým postupem souhlasí.
39. Žalobkyně napadala zákonnost obhajoby disertační práce, jakožto jednoho z požadavků vyplývajících ze studijního programu dle Studijního řádu a tedy úkonu správního orgánu, který byl závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí ve smyslu ust. § 75 odst. 2 věta druhá s.ř.s. s ohledem na skutečnost, že její studium bylo ukončeno právě z důvodu neúspěšné obhajoby doktorské práce v době trvání studia.
40. Podle ust. § 68 odst. 1 věta první zákona o vysokých školách, se na rozhodování o právech a povinnostech studenta nevztahují obecné předpisy o správním řízení.
41. Podle ust. § 105 odst. 1 zákona o vysokých školách, nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se v řízení ve věcech upravených tímto zákonem podle obecných předpisů o správním řízení.
42. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2009, č. j. 9 As 1/2009 – 141, v němž se uvedený soud zabýval možností přezkumu státní závěrečné zkoušky, se uvádí: „Zákon o vysokých školách nestanoví, že student má právo na úspěšné vykonání zkoušky a z toho plynoucí právo žádat o změnu klasifikace udělené při státní zkoušce. Zjednodušeně řečeno student při konání státní zkoušky nemá právo na ‚výsledek‘, ale na ‚řádný proces‘ s ní související, který je primárně určován podmínkami danými studijním programem, resp. studijním a zkušebním řádem [§ 62 odst. 1 písm. d) zákona o vysokých školách]. ‚Řádný proces‘ garantuje rovnou ochranu práv a rovné zacházení se všemi studenty za obecným způsobem stanovených podmínek. Hodnocení vědomostí uplatněných studentem u zkoušky náleží pouze zkušební komisi, před níž ji student koná, jak ostatně stěžovateli ve svém rozhodnutí z 5. 12. 2006 sdělil děkan Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Jak již bylo výše uvedeno, právo na vzdělání v sobě (bez dalšího) negarantuje právo na dosažení určité úrovně vzdělání. To je, zvláště u vysokoškolského vzdělání, jakožto nejvyšší formy vzdělání, podmíněno řadou faktorů, včetně vědomostí studenta, které jsou výslednicí jeho předchozí přípravy a pedagogické činnosti vysoké školy a které lze zvláště při ústní formě zkoušek zpětně jen obtížně hodnotit, a to tím spíše, že hlediska odborná mohou převážet nad právními. V tomto směru tedy Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že klasifikací státní zkoušky jsou hodnoceny vědomosti studenta, které nemohou být podrobeny soudnímu přezkumu.“

43. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 6 As 191/2014-22, se uvádí: „*Ustanovení § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách je nutné chápat jako odraz snahy zákonodárce vyjmout rozhodovací proces, ve kterém vysoká škola rozhoduje o právech a povinnostech svých studentů, z mantinelů podrobnostmi přetížené právní úpravy v podobě správního řádu. Jedná se o reflexi autonomie vysokých škol, resp. ochrany výkonu jejich zákonem garantované samosprávy, do určité flexibility při rozhodování o věcech studia a studentů. Účelem a smyslem této výjimky však není úplné vyloučení správního řádu ve všech jeho obecných ustanoveních... Ustanovení § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách je tedy nutno zúženě vykládat tak, že obecné předpisy o správním řízení se nepoužijí jen na vlastní procesní úkony vysoké školy a studentů směřující k vydání rozhodnutí o právech a povinnostech studentů (jde tedy v podstatě o vyloučení zejména ustanovení o průběhu řízení v prvním stupni a dokazování), jinak se subsidiárně uplatní úprava správního řádu (§ 105 odst. 1 zákona o vysokých školách).*“
44. Soud se proto zabýval žalobními námitkami ve světle shora uvedených rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Žalobkyně směřuje své žalobní námitky zejména vůči postupu při přípravě a při průběhu obhajoby její disertační práce. Městský soud námitkám, jak rozvedeno níže, žalobkyně nepřisvědčil, a dospěl tudíž k závěru, že je žaloba nedůvodná.
45. Městský soud nemohl dát žalobkyni zapravdu v případě namítané vady ve složení zkušební komise, která měla spočívat v pouze formálním členství prof. PhDr. I. Pa., DrSc., jakožto externího člena, který nebyl obhajobě přítomen a to s ohledem na to, co konstatoval NSS ve svém zrušovacím rozsudku ze dne 31. 1. 2018, č. j. 6 As 166/2017-83: „*I když lze připustit jistou logiku tomu, jaký smysl požadavku, aby jeden člen zkušební komise pro obhajobu nebyl členem akademické obce fakulty, městský soud přikládá, je nesporné, že SZŘ UK počítá s tím, že z členů komise jmenovaných pro obhajobu disertační práce nebudou všichni při obhajobě přítomni, stanoví pouze, nutný nejmenší počet přítomných na tři. Připouští tak např. i variantu, že bude přítomen předseda komise, školitel a další člen, aniž by výslovně stanovil, že jedním z přítomných členů (či třetím) musí být ten, který není členem akademické obce fakulty.*“
46. Městský soud se nemohl ztotožnit ani s další námitkou žalobkyně, která zpochybňuje složení zkušební komise a skutečnost, že byl vyměněn toliko jeden oponent, nadto ten, který měl na disertační práci kladný názor. Ze Studijního a zkušebního řádu UK (čl. 10 odst. 3) je zřejmé, že jmenování zkušební komise provádí děkan po projednání v oborové radě z osob jí schválených. Jmenování oponentů provádí potom zkušební komise, a je tedy na její úvaze koho bude jmenovat. Z předchozího rozhodnutí rektora UK ze dne 12. 5. 2014, č. j. UKRK-2428/2014/III, je zřejmé, že bylo ponecháno na úvaze fakulty, zda k nové obhajobě disertační práce bude jmenována totožná zkušební komise a oponenti, nebo zda dojde k obměně. Skutečnost, že pro novou obhajobu došlo k jediné změně, výměně jednoho z oponentů, sice může z určitého úhlu pohledu vyvolávat pochybnosti, nicméně stalo se tak zcela v mezích jak Studijního a zkušebního řádu UK, tak i předchozího rozhodnutí rektora. Po formální stránce tudíž nelze postupu jmenování zkušební komise a oponentů nic vytknout.
47. Přisvědčit v této souvislosti nelze ani námitce žalobkyně, že změna oponenta z prof. P. na PhDr. H. nebyla v napadeném rozhodnutí nijak zdůvodněna a jeví se proto jako zcela účelová, zejména kvůli tomu, že byl vyměněn pouze oponent prof. Pod., který disertační práci hodnotil vesměs kladně. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku ze dne 6. 3. 2019, č. j. 6 As 251/2018-42: „*Pokud byl před druhou obhajobou vyměněn oponent*

prof. P. za PhDr. H., byl tento postup zdůvodněn objektivní skutečností – podle komise má PhDr. H. na rozdíl od prof. P. příslušnou specializaci k tomu, aby po odborné stránce dostatečně zhodnotila práci žalobkyně. Nelze tedy přisvědčit tvrzením městského soudu, že k výměně došlo bez zřejmých věcných důvodů, a že tedy byla svévolná“ (bod 27 rozsudku). Ze zápisu z obhajoby disertační práce konané dne 23. 9. 2014, na který se odkazuje i napadené rozhodnutí rektora skutečně plyne, že tento postup byl žalobkyni ozřejmen při samotné obhajobě předsedou zkušební komise prof. S. Na str. 5 zápisu je uvedeno: „Zároveň [žalobkyně] vnesla na předsedu komise požadavek vysvětlení, proč byl z komise vyloučen prof. Pod. Předseda prof. S. odpověděl (13:21), že první obhajoba byla anulována a pro současnou obhajobu byla Oborová rada vyzvána, aby k projednání nového návrhu komise [zřejmě: byla vyzvána k novému projednání složení komise]. Komise následně v souladu se studijním řádem ustanovila oponenty. Prof. P. není specialista na šitípanou industrii, proto komise oslovila L. H., o níž se dozvěděla, že tuto specializaci má.“

48. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku rovněž odmítl jako spekulativní úvahy o tom, že členové komise při ustanovení oponentů jednali s úmyslem zamezit úspěšné obhajobě disertační práce: *„Objektivně však z ničeho neplyne, že by zde existoval zájem stěžovatelky (či členů komise pro obhajobu disertační práce), aby žalobkyně úspěšně neobhájila svou práci. Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, proč by tomu tak mělo být a proč by od počátku měl být proces obhajoby připravován tak, aby žalobkyně svou práci nemohla úspěšně obhájit. Nutno dodat, že při jmenování jiného oponenta (PhDr. H.) nemohlo být zřejmé, jaký bude jeho posudek. Proto nelze činit přímou souvislost mezi výměnou doporučujícího posudku za nedoporučující, jak to dovozuje žalobkyně“* (bod 28 rozsudku NSS). Městský soud tedy uzavírá, že nebylo prokázáno, že by jednání děkana fakulty a jmenované zkušební komise bylo účelové a vedeno snahou zamezit úspěšné obhajobě.
49. K námitce ohledně neveřejnosti hlasování komise se rovněž vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém zrušovacím rozsudku ze dne 31. 1. 2018, č.j. 6 As 166/20017-83, ve kterém uvedl: *Uvedené ustanovení zákona o vysokých školách (pozn. soudu § 53 odst. 1) v rozhodném znění, stejně tak i čl. 10 odst. 2 SZŘ UK je jednoznačné a nepřipouští jiný výklad. Doktorské studium se řádně ukončuje státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce (§ 47 odst. 4 zákona o vysokých školách). Obhajoba disertační práce, stejně jako doktorská zkouška (popř. další zkoušky) má část veřejnou a neveřejnou. V první fázi student doktorského studia prokazuje schopnost a připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo k samostatné teoretické a tvůrčí umělecké činnosti před zkušební komisí. Při obhajobě jde o fázi, při níž student představí a hájí závěry, k nimž dospěl v předložené disertační práci, oproti případným výhradám či závěrům v oponentních posudcích. Průběh této části obhajoby je veřejný. Zkušební komise následně přistoupí ke klasifikaci, tj. vyhodnocení, zda student při obhajobě své práce prokázal požadované schopnosti a hlasováním rozhodne o výsledku. Tato část je neveřejná. Výsledek je vyhlášen veřejně. Jestliže žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti hájí závěr městského soudu s tím, že „obhajoba disertační práce“ je pojem, který představuje celek a žádný právní předpis nerozlišuje jednotlivé části, či fáze, nelze jí přisvědčit. Zákon o vysokých školách sám hovoří o „obhajobě disertační práce“ (§ 47 odst. 4) a o „průběhu“ a „vyhlášení výsledků“ (§ 53), které jsou veřejné.*
50. K námitce žalobkyně týkající se špatně vypracované pozvánky na obhajobu disertační práce městský soud rovněž nepřisvědčil. Jedná se nepochybně o závadu, ale nikoliv takovou, která by mohla zpochybnit regulérnost obhajoby samotné.

51. Městský soud se neztotožnil ani s námitkami žalobkyně vůči obsahu zápisu o obhajobě disertační práce konané dne 23. 9. 2014, jelikož neexistuje žádný srovnávací materiál např. zvukový záznam, nezbyvá než písemný zápis, který je založen ve správním spisu, považovat za jediný doklad o průběhu obhajoby disertační práce. Zápis z obhajoby disertační práce se městskému soudu jeví jako standardní, jsou v něm mimo jiné zaznamenány námitky žalobkyně vůči oponentce dr. H. a reakce na ně, rozprava nad jednotlivými připomínkami oponentky k disertační práci apod. Městský soud dospěl k závěru, že z interpretovaného zápisu je zřejmé, že se úkol vyhotovit zápis tak, aby podal informace o přesném objektivním průběhu obhajoby, v zásadě formálně podařilo splnit.
52. Městský soud závadu nespatřuje ani v tom, že v průběhu obhajoby disertační práce komise neumožnila vystoupení veřejnosti, konkrétně Ing. P. Ze Studijního řádu nevyplývá, že by vystoupení veřejnosti bylo součástí obhajoby disertační práce, byť zřejmě není vzhledem k úpravě ve studijním a zkušebním řádu vyloučeno. Městský soud má za to, že je třeba ponechat na vůli komise, vyjádřené nejčastěji jejím předsedou, zda takové vystoupení připustí či nepřipustí, aniž by musel toto rozhodnutí jakkoliv odůvodňovat či vysvětlovat. Vzhledem k tomu, že v inkriminované věci nebylo vystoupení Ing. P. jako veřejnosti umožněno, stalo se tak v rámci kompetencí a pravomocí předsedy komise, což není v rozporu se SZŘ UK, a to ani tehdy, pokud předseda komise své rozhodnutí nijak neodůvodnil.
53. Podle názoru městského soudu vadou, která by mohla mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí, nebyla ani skutečnost, že zápis o průběhu obhajoby disertační práce byl publikován opožděně. Tato vada nebyla tak podstatnou, aby řízení ovlivnila.
54. Konečně nelze dát zapravdu ani tvrzení žalobkyně, že celkový postup žalované (konkrétně filozofické fakulty) směřoval proti tomu, aby se za rovných a spravedlivých podmínek mohla alespoň pokusit obhájit svou disertační práci. Podle žalobkyně výše posouzená pochybení (které samostatně možná nejsou dostatečně intenzivní) byla ve svém souhrnu způsobilá narušit a znemožnit žalobkyni právo na obhajobu. Nejvyšší správní soudu se k této námitce jednoznačně vyjádřil v rozsudku v této věci ze dne 6. 3. 2019, č. j. 6 As 251/2018-42, když uzavřel: „*Stěžovatelce [žalované] nelze vytýkat, že její kroky žalobkyni poškodily, jestliže dodržela všechna stanovená pravidla, a pokud zároveň není prokázáno, že její postup, byť v souladu se zákonem o vysokých školách a vnitřními předpisy, mířil k tomu, aby žalobkyně neměla objektivní podmínky pro obhajobu disertační práce. Žádné uvedené kroky stěžovatelky [žalované] (výměna oponenta, neúčast externího člena komise) však nemohly způsobit bez dalšího nespravedlnost procesu obhajoby a nebylo prokázáno, že by stěžovatelka připravovala obhajobu tak, aby žalobkyně svou práci neobhájila, jak žalobkyně naznačuje. Takový cíl stěžovatelky [žalované] z ničeho objektivně neplyne.*“
55. Soud rovněž považoval za nedůvodnou námitku porušení legitimního očekávání žalobkyně vzhledem ke skutečnosti, že žalobkyně stejně postupovala i v předchozím případě, kdy se rektor zabýval i náležitostmi obhajoby a na základě jejich nedostatků jejímu návrhu vyhověl. Rektor v předchozím případě prohlásil obhajobu za neplatnou nikoliv na základě jejích námitek, ale pouze z důvodu, že nebyl dodržen postup při jmenování komise tedy z formálních důvodů, což v tomto případě dodržen postup při jmenování komise byl. Žalobkyně proto nemohla legitimně očekávat, že i v tomto případě bude obhajoba prohlášena za neplatnou.

56. Soud se rovněž neztotožnil se závěry žalobkyně, že neochota komunikovat se žalobkyní ze strany děkanky a to před i po obhajobě, a doporučení školitele žalobkyně, aby studium ukončila a podala si novou přihlášku, ačkoliv v průběhu studia nevznesl k její práci jedinou výtku, by mohly představovat takové vady v postupu žalované, které by mohly vést k vydání nezákonného rozhodnutí.
57. Soud s odkazem na shora uvedené rovněž nesouhlasí se žalobkyní, že rozhodnutí děkanky je nezákonné, jelikož skutečnosti, které vedly k jeho vydání, nastaly způsobem, který odporuje právům a povinnostem studenta. Soud má také za to, že toto rozhodnutí splňuje náležitosti § 68 odst. 3 zákona o vysokých školách.
58. Soud má tedy za to, že žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, bylo v souladu se zákonem

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

59. Soud s odkazem na shora uvedené dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
60. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak v řízení o žalobě ani v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Kasační stížnost je podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem.

Praha 10. prosinec 2019

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu